

Egy anya, a pokolban is anya!

FEJÉR MEGYE

Csillogó szemmel dalolt, zokogott és táncolt Bálint Márta, aki a színművészet és a monodrámá magasiskoláját mutatta be a Kodolányi János Főiskola Könyvtárában, ezüst tálcán kínálva szívét a publikumnak. Jókai Anna 75. születésnapja tiszteletére, Sudár Anna mesélte életét a művésznő tolmácsolásában.

KOVÁCS ZSOLT

Az író – Én Szegény Sudár Anna című 1989-es regényét –, olyan hibátlan előadásban és tökéletes rendezéssel sikerült színre vinni, hogy az első öt perc után szinte hallani véltem a leesett állak kopogását a könyvtár padlóján. A történet a nyolcvanas évek Erdélyében élő karakterének, Sudár Annának kép-

zeletbeli naplóját meséli el. A könyv és az előadás olyan mély helyzetképet adott a Ceausescu-rezsim idején Erdélyben élő magyarság kulturális megerőszkolásáról, amely igazi kincsé teszi a magyar irodalomban. Nem is beszélve arról, hogy máig ez a történet az egyetlen, amelyet Magyarországon élő és alkotó író vetett papírra Erdélyről. Sudár Anna családjáért folytatott harca a rezsimmel, a világgal, Elena Ceausescu mindent átítató, elmebeteg kultúrpolitikájával, a Martonvásárról származó színésznő, sőt színművésznő előadásában leírhatatlanul megható volt. Mindehhez persze a világítás a hangok és a dramaturgia (Scarlat Anna) is hozzájárultak. Kincses Elemérnek nem lehetett nehéz dolga a rendezéssel, hiszen a Nemzeti Színház volt művésze tökéletes volt a szerepre. Kiváló csatornájaként szolgált,

az ellenséges környezetben is kívül-belül magyar asszony történetének, aki bezárva éli mindennapjait és szinte fétisiztikusan imádott kisunokájának látogatásáért a lecsupasztatott lelkét is kiteszi. Hogy aztán a román nagyfi által agymosott, öt-hat éves Balázska eltaszítsa magától, fejből citált kommunista ideológiákkal. Az újra és újra összetörő asszony akinek idegei lassan felmondják a szolgálatot, mindig talpra áll, majd ismét összetörik. A közönség eközben már együtt lélegzik a színésznővel, csupa tátott száj, dobogó szív, pisszenés nélkül.

Olyan dráma ez, melyet nagyon sokan megélték. Megfigyelt anyának lenni, aki az általános üldözési mániában kell ügyeskedjen gyermekeit védve, szemben a megkerült világgal, kicsinyességgel. Olyan nőnek lenni, aki csakhogy egy kis családi légkört teremtsen, klasszikus kultúrát csepegtessen suttogva, a párt és a Securitate/ÁVH árnyékában ügyeskedve, nálunk sem ismeretlen.

Ha az előadás végére elfacsarodott szívvel, egyszerre szerető és gyűlölő közönségnek ekkor azt mondják „Ti ott, negyvenen változattassátok meg a világot”, akkor lehet, hogy elindulnak. Sőt győznek.

Az előadásról készült felvételt, szombat este a Duna televízión lehet megtekinteni 21:30-kor. Cavinton helyett ajánljuk mindazoknak, akik szentimentális érzelmeket táplálnak a elvtársak barátságos korával! ■

„A hovatartozás nekem ábránd, neked már büntetés!”

FOTÓ: SIMON ERIKA